

КОНДРАТОВИЧ (КОНТРАТОВИЧ) Іриней Михайлович (18. 03. 1881, Ужгород — 14. 05. 1957, там само) — журналіст, історик, церковний діяч. Закін. Ужгород. гімназію (1899) та Ужгород. греко-катол. богослов. семінарію (1903). Викладав в Ужгород. учител. семінарії. 1904 єпископом Ю. Фірцаком рукопоклад. у сан священника. Служив у м. Шатороліойгей (нині Угорщина), с. Колонія (нині Пряшів. краю, Словаччина). Під час 1-ї світової війни — капелан угор. війська. 1921–38 — парох у с. Гунковце (нині Пряшів. краю), 1938–49 — у с. Йовра (нині Сторожниця Ужгород. р-ну Закарп. обл.). Член епарх. консисторії (1928). Віцепрезидент «Подкарпатського общества наук» (1941–44). Радник Міністерства освіти Угорщини (1942). Член товариства ім. О. Духновича. 1949 перейшов до РПЦ, очолював ініціативну групу з возз'єднання греко-католиків із РПЦ. 1949 піднес. до сану протоієрея. 1949–52 — настоятель Ужгород. Хресто-Воздвижен. собору. 1952–57 служив у с. Доманинці (нині у складі Ужгорода) та Сторожниця. 1957 признач. обл. благочинним, але до обов'язків не приступив. Автор 4-х підручників з релігії словац. мовою. У 1920–40-х рр. ви-

ступав з істор. статтями та дослідж., порушуючи актуал. й дискус. питання, які вміщував у вид. «Карпаторусскій вѣстникъ» («Рукописный Мѣсяцесловъ изъ 1805 года», 1922, ч. 26; «Стародавна краинска граница и ей остатка въ Ужанской жупѣ», 1923, ч. 7; «Историческое скоморошество. Дачто о поселеніяхъ русиновъ», ч. 18–19; «Синьо-жолтый прапоръ и червеный медвѣдь», 1924, ч. 2), «Подкарпатська Русь» («Додатки к исторіѣ шкѣльництва Пѣдкарпатскоѣ Руси», 1924, ч. 2; «Стремлѣня за руську печатню на Пѣдкарпатскоѣ Руси и памятники старопечатныхъ церковныхъ книгъ», ч. 4; «Борьба за руський языкъ в Ужгородскоѣ гимназіи», 1927, ч. 6), «Недѣля» («Из нашей исторіѣ. Кто мы?», 1935, 6 октября; «Стародавна вѣра нашихъ предковъ», 27 октября), «Русскій народный голосъ» («Алексѣй Леонидовичъ Петровъ и новые пути карпаторусской исторіографіи» 1936, ч. 14), «Зоря-Најна!» («Новѣ пути Подкарпатской исторіографіѣ», 1941, ч. 1–2) тощо.

Основні праці

Історія Подкарпатскоѣ Руси для народа. 1924; 1925; 1991; Памятка съ Клокововского отпуска. Съ исторією чудотворного образа и съ піснями. 1927; Къ исторіи стародавняго Ужгорода и Подкарпатской Руси до XIV вѣка. 1928; Очерки изъ исторіи Мукачевської епархіи. 1931; Граф Стефан Сейчений, его житя и культурна діяльність. 1941 (усі – Ужгород).

Рекомендована література

1. Лелекач М., Гарайда І. Загальна бібліографія Подкарпаття. Унгварь, 1943;
2. Іриней Кондратовичъ // Великий с.-г. календарь Подкарп. об-ва наукъ на переступ. рокъ 1944. Унгварь, 1943;
3. Самош В., прот. Пам'яті протоієрея о. Іриней Кондратовича // Православ. вісн. 1957. № 5;
4. Алмашій М. Русинська історіографія. Уж., 2011.

Ю. В. Данилець, О. І. Монич

Бібліографічний опис:

Кондратович Іриней Михайлович / Ю. В. Данилець, О. І. Монич // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-4736>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).